

Fra reiseregninger til KGB-spioner: hvordan NRKs researchere går på faktajakt i arkivene?

– Om redaksjonell research i historiske arkiver

Ingeborg Rygh Hjorthen, NRK researchsenteret

Høstseminaret 29.11.2024

RESEARCHSENTERET

Ble en av Norges største spioner:

Møtet med en russisk krigsfange skulle endre livet til Gunvor

Den utstoppede verdensstjernen Julia Pastrana havner hos en norsk tivolifamilie. Men så forsvinner hun.

Verdens
styggeste
kvinne

Den ulykkelige spionen

Gunvor gikk i KGBs kjærlighetsfelle

Den utstoppe verdensstjernen Julia Pastrana havner hos en norsk tivlifamilie. Men så forsvinner hun.

Informasjon om saken

Formålet med henvendelsen?

Presse

Emne

Innsyn i politisaker fra 1970-tallet vedr Julia Pastrana: 1976 og 1979, haster litt

Hva lur du på?

I forbindelse med en undersøkende podkastdokumentarserie leter jeg etter dokumenter i det historiske arkivet til Oslo Politidistrikt eller et politikammer i Groruddalen (Groruddalen, Stovner eller eventuelt Økern) fra 1976 og 1979.

Det gjelder en sak som går tilbake til slutten av overgangen mellom 70- og 80-tallet.

Jeg leter etter dokumentasjon i forbindelse med den balsamerte kroppen til Julia Pastrana, en kvinne født i 1834 med fysiske abnormiteter, og hennes sønn.

Kroppen var i eie av Lund's tivoli, og ble i mange år utstilt til folkelig forlystelse, under navnet "Apekvinnen".

På 1970-tallet var kroppene lagret på en lagertomt i Groruddalen (antageligvis lagertomt til Hans Jæger Lunds tivoli, gnr 96 bnr. 35 i Oslo, adressen: Nedre Rommen 20 i Grorud).

Herfra ble de balsamerte kroppene stjålet flere ganger:

13. august 1976 rapporterte VG i artikkelen "Fant "apekvinnen"s sønn i veikanten" om at en mann fant sønnens kropp. Han kontaktet VG, som oppsøkte lagertomta, som stod helt åpen, og fant Julia Pastranas balsamerte legeme delvis maltraktert. VG kontaktet politiet ettermiddagen 12. august 1976 og overleverte barnemumien, de rykket ut og sikret eiendommen.

Senere skal kroppen til Julia ha blitt stjålet,(muligens sammen med sønnen), og dette er oppgitt å ha skjedd i 1979. I den forbindelse skal Bjørn Lund, som da var eier av Lunds tivoli ha politianmeldt saken.

Så skal politiet ha overført kroppen til Rettsmedisinsk institutts samlinger rundt år 1979/1980. Der ble den glemt/gjemt til rundt 1990, da den ble gjenoppdaget.

Jeg vet at politisaker fra denne tiden ofte vil være klausulert, men ber om innsyn i dokumentasjon fra politiets befatning med sakene. Enten ved politirapporter, anmeldelser, eventuelt korrespondanse med Rettsmedisinsk Institutt om overlevering, eller annen relevant dokumentasjon av hendelsene i 1976, 1979 eller rundt denne tiden.

Dette er en sak av stor allmenn interesse, en historie om et enkeltindivid som ble behandlet som et menneske både før og etter sin død. Saken ble sist aktualisert gjennom at kroppen til Julia Pastrana ble sendt tilbake til fødelandet Mexico i 2018.

Jeg har søkt etter relevante arkiver, og håper det kan finnes spor etter saken i

A-10085 - Oslo politidistrikt

Enten det kan ligge under anmeldelser (ser det finnes et Alfabetisk navneregister Gaf), eller om det kan ligge i Gg Justisprotokoller II, i L0012/13 -- Utvalgte saker, eller andre steder

A-10085 - Oslo politidistrikt

Eller i arkivet:

AS-11017 - Oslo politikammer, Økern politistasjon

SAO/AS-11017

Økern tok over ansvarsområdene for Groruddalen politistasjon da denne ble nedlagt i 1970.

Eller i eventuelt andre arkiver dere måtte kjenne til.

Håper på raskt svar, ta gjerne kontakt om det er noe som er uklart!

Dette haster, da vi allerede er i gang med opptak til podkastserien.

Beste hilsen, Ingeborg Rygh Hjorthen, NRK

Spørsmål knyttet til sted?

Ja

Kommune

oslo

For å finne frem til en anmeldelse i 1979 trenger vi et nærmere angitt tidspunkt. Vi har ingen gode/komplette registre til over klager/anmelder for denne perioden, så en anmeldelse må letes frem i anmeldelsesprotokollene (justisprotokollene) der anmeldelsene er innført løpende ettersom de er kommet inn til politiet (en årgang på denne tiden utgjør opp mot 57000 anmeldelser).

I arkivet etter Oslo politidistrikt har vi funnet anmeldelsen fra Lund Tivoli registrert 12.8.1976. Kopi av sakens dokumenter følger vedlagt. Vi legger også ved kopi av anmeldelsesprotokollen for saken, til orientering.

POLITIET

Rapport om
ransaking - beslag

Beslag nr. 428/76 Dok. nr.

Til anm. nr.
22467/76.Skrives i 2 eksemplarer.
(1 til saken og 1 til beslagsjournalen.)

Politikammer (politidistrikt) Oslo,		Tjenestested Kriminalavdelingen.	
Tid (dag, dato, klokkeslett) for ransakingen/beslaget Torsdag 12.8.76 kl. 1200		Gjelder straffesak mot	
Sted Funnet i veikanten i Håvard Martin- sens vei, v/ Ø. Akers vei,		Siktet/mistenkt for	
Hos		Straffesaken etterforskes av	
Tilstede		Beslutning/ordre om ransaking/beslag gitt av	
Beslutningen/ordren om ransaking/beslag ☐ oppløst ☐ forevist		☐ Ransakingen/beslaget iverksatt uten forutgående beslutning/ordre	
Hensikten med ransakingen/ beslaget forklart		Ransakingen/beslaget ledet av	
Samtykke til ransakingen/beslaget gitt av		med vitner	
Hus, rom m. v. som ble ransaket			
Beslaglagte ting. (Tingene nummereres og spesifiseres med angivelse av art, mengde m. v. og om nytt, brukt eller skadd. Tingene merkes på hensiktsmessig måte. Jfr. straffeprosesslovens § 213).			
Art og mengde		Hvor funnet	Eier
En mumie, (barnelik) en "unge" i fra Julia Pasterna, død 1860.			Lunds Tivoli, tlf. 23 23 28, el. " 20 04 23.

D.d. kl. 1200 møtte på Kriminalavdelingen for å
innlevere en mumie:

1. Bjørn Aslaksen og Åsmund Willersrud, journalister i VG.

De fortalte:

VG hadde idag fått tips ifra en mann v/navn: Inge [redacted], Ellen Gleditchvei
12 tlf. 10 23 70, om at denne hadde et 80 års gammelt barnelik hjemme.
De 2 ovenfornævnte reiste til stedet og Børresen viste da frem en "unge"
ifra Julia Pasterna, død. 1860. Børresen hadde fortalt at han hadde
funnet liket i vegkanten, men at han visste det stammet ifra Lunds Tivoli,
som hadde lager på Østre Akervei v/Groruddalen skole.

Inge [redacted] hadde kontaktet VG på henblikk av 1000 kr. tipset, som han også
hadde spurt om å få.

Forsikring:

Vites ikke.

Oppløsninger:

Det var veldig tilrotet utenfor disse transportvognene. Det lå bl.a. en god del ~~xxx~~ tombolalapper og små skyteskiver utenfor disse. Det som lå igjen i de tre vognene var noen plastposer med tepper, tombolalapper og radiobiler. Et pengekup var forsøkt brutt opp, men forgjeves.

Åstedet ble sikret ved glassmester Siljan.

HELE HISTORIEN

SPION I SKJØRT

i Abo
 Berere og frakt for 1 rull bølgepapp i Helsink
 På grunn av bagasjens størrelse, 10 kolli, måtte
 det betales for 2 plasser i kupeen, herav
 betalte den ene billett av legasjonen i
 Helsingfors og den andre av meg selv. Av de
 10 kolli var 7 til Ambassaden og 3 private, slik
 at Ambassaden blir å belaste med 7/10 av sv.kr. 185
 Berere i Leningrad (for Ambassadens kolli) 110.-
 Intourist, transport, kommisjon etc. 131.-
 Berere i Moskva 70.-
 Taxi fra stasjonen til Ambassaden 30.-

129.50

R. 962.50 Sv.kr. 171.50

Hertil kommer diet på reisen.

Hævet reiseforskudd ved Ambassaden i Stockholm

Sv.kr. 600.-

Ved ankomsten til Stockholm fikk jeg telegram fra mine
 foreldre om at min søster lå dødssyk i Bergen og anmodning om å
 komme dit. Jeg reiste derfor straks til Bergen og var der i to dager.
 I Norge var jeg således i fire døgn. Oppholdet i Stockholm kan ikke
 sies å være for stort (tre og en halv dag, hvorav en søndag.) Jeg
 måtte også vente to døgn på togplass i Helsink, da en finsk bokse-
 tropp hadde lagt beslag på alle plassene i det tog som korresponderte
 med båtenes ankomst.

Moskva, 22. februar 1949.

Gunvor Haavik

J.nr. 036066 I UD.

Reisereregning

1948

for assistent Gunvor Haaviks kurerreise til Stockholm

13.- 21. oktober 1948.

Herved tillater jeg meg å be om å få dekket følgende utgifter i forbindelse med ovenstående reise:

.(Reiserute:)

Avreise Moskva med fly	13.10.kl.7.00,	ankomst Helsinki	13.10.kl.11.45
Avreise Helsinki " " " " "	13.45, "	Stockholm	" " " 14.30
Avreise Stockh. " båt	17.10." 16.00, "	Helsinki	18.10." 16.00
Avreise Helsinki " tog	18.10." 23.15, "	Leningrad	19.10." 18.00
Avreise Leningrad " " "	20.10." 23.30, "	Moskva	21.10." 14.30

GBG

Var ref:

M.p. 38/29

61 n 41

BEGRENSSET

Bindes notat 38/29

KONFIDENSIELT
 if. it. Sikkerhetsinstruksen

Vises

dir. R. M. M.

NOTAT

forordens

Korrigert

UTENRIKSDEPARTEMENTET
 AVGJORT
 14.12.1976

Ny funksjoner ved den sovjetrussiske ambassade.

Utlendingskontoret (kons. Fardal) meddelte idag over telefonen at visum var gitt til ny funksjoner ved Sovjet-ambassaden, Sergej Gramov, f. 8.5.25 og hustru Anna Gramova, f. 19.7.25, begge med tjenestepass. Det finnes ingen klare bevis på hva slags mann dette er, men man formoder at han er en smule "lurvet", og at han i England har samarbeidet med "visse personer". Som sagt, intet kan bevises - bare mistanke. Utlendingskontoret ville bare gjøre UD oppmerksom på forholdet.

Protokollen, 9. desember 1976.

9.1.1977

H-jnr. 01122

NK. TIL UD

DES1976

21

998

Dødsboet må betale 200 000

(Odd Bergfald) **Oslo byrett** dømte igår dødsboet etter **Gunvor Haavik** til å tåle inndragning av 200 000 kroner. Byretten fant det bevist at **Gunvor Haavik** hadde spionert for Sovjet-Unionen og ved spionasjevirkksomheten hadde hun tjent det beløp som ble besluttet inndratt.

Som kjent mente påtalemyndigheten at **Gunvor Haavik** gjennom nesten 30 år hadde vært spion for Sovjet-Unionen. Hun hadde tilstått dette i både rettslige og utenomrettslige forhør før hun døde. Hun opererte i Norge mens hun tjenstgjorde i Utenriksdepartementet som spion under dekknavnet «Vika», og hadde gjennom en 20-års periode regelmessige møter på hemmelige steder i Oslo-området med sine russiske oppdragsgivere.

Påtalemyndigheten hadde nedlagt påstand om inndragning av 275 000 kroner. Byretten fant **Gunvor Haavik** skyldig i forbrytelser mot straffelovens paragrafer 90 og 94, ved å ha røbet hem-

meligheter til en fremmed stat, hemmeligheter som burde holdes hemmelig av hensyn til rikets sikkerhet, og hun ble funnet skyldig i å ha inngått forbund med Sovjet-Unionen i den hensikt å røbe disse hemmeligheter. Det er ikke avgjort om påtalemyndigheten vil anke dommen.

Det er ventet at riksadvokaten dersom han godtar dommen, i løpet av de nærmeste dager vil sende ut en pressemelding om hovedpunktene i den dom som er avsagt.

Foruten de 200 000 kronene, ble følgende gjenstander inndratt: en sølv kaffekanne, to ikoner, et anheng med briljanter og perler, et anheng med gullkjede, en gullring med ekte perler, en gullnål med ametyst, en brosje av gull, Tsjekovs samlede verker i 12 bind og en fire-binds russisk

Nordisk

Emne: Spørsmål om dom fra Oslo byrett i 1978 - haster litt

Hei,

Det skal være en dom fra Oslo byrett av 5. juni 1978, der dødsboet til Gunvor Haavik ble inndratt til fordel for statskassen. Jeg har søkt i Lovdata, men finner den ikke. Kan det være at dere sitter på så gamle dommer i kjelleren? Eller er alt avlevert til Riksarkivet/Statsarkivet?

Kan du sende en kopi hvis dere fortsatt sitter på den i hus?
Håper det er mulig å få ut, gjerne så fort som mulig.

Hei!

Ingeborg

Alt er avlevert frem til 1988/89.

Mvh

Arkivverket

AVS-22-11 01302

Vi viser til henvendelse 24.11.2022.

Vi har undersøkt i arkivet etter Oslo tingrett, men **kan ikke se at gjenpart av dommen er på sin plass i domsprotokollen i arkivet**. Etter det vi kan se fra sakslisten over straffesaker, skal saken ha hatt saksnummer 501-1978 hos tingretten, og endelig dom skal 6.6.1978 ha blitt sendt til politiet. Vi har ikke funnet saken i register til Oslo politidistrikt eller Asker og Bærum politidistrikt.

Ut fra sakens karakter, og at den i avisene er omtalt som gradert hemmelig, vil vi anta at den har fulgt et annet løp enn de ordinære straffesakene hos tingretten og politiet. Vi anbefaler deg å ta kontakt med PST, tidligere Politiets overvåkningstjeneste (POT), som etter det vi kjenner til, etterforsket hovedsaken mot Haavik. De er sannsynlig at også denne delen av sakskomplekset har havnet der. Arkivverket har ikke mottatt arkivet etter POT/PST.

Vennlig hilsen

Vigdis Andersen
ARKIVVERKET

PST

Innsyn i dom mot Gunvor Galtung Haavik fra 1978, haster

Ingeborg Rygh Hjorthen

Til post@pst.politiet.no

Du videresendte denne meldingen 28.11.2022 16:05.

Svar Svar til alle Videresend

man. 28.11.2022 14:28

Hei,

Jeg vil med dette be om innsyn i dom. Det gjelder:

Oslo Byretts dom av 6. juni 1978, saksnummer 501-1978 vedr dødsboet etter Gunvor Galtung Haavik, født 7.10.1912.

Tiltale ble formelt tatt ut av statsadvokat Ragnar Roaldset 18.1.1978, etter Gunvor Haaviks død. Oslo byrett fant Haavik skyldig i forbrytelser mot straffelovens paragrafer 90 og 94, ved å ha røpet hemmeligheter som burde holdes hemmelig til en fremmed stat, og hun ble funnet skyldig i å ha inngått forbund med Sovjetunionen i den hensikt å røpe disse hemmelighetene. Ved dommen ble av dødsboet inndratt 200.000 til fordel for statskassen, samt en del verdigjenstander. Endelig dom skal 6.6.1978 ha blitt sendt til politiet. Riksarkivet har mottatt arkivert materiale fra Oslo Tingrett (daværende Oslo Byrett) og opplyser om at gjenpart av dommen er ikke på sin plass i domsprotokollen til Oslo Byrett. Saken ligger heller ikke i register til Oslo politidistrikt eller Asker og Bærum politidistrikt. Vi regner med at dommen som falt har havnet hos dere i PST, tidligere Politiets overvåkningstjeneste (POT), som etterforsket hovedsaken mot Haavik.

Innsyn i nærværende dom er en viktig del av NRKs research-fase i forbindelse med et større journalistisk arbeid. Denne saken er av en stor allmenn interesse, der en enkeltperson ble tiltalt og dømt for spionasje etter sin død.

Samtidig er allerede detaljer fra saken kjent gjennom medieomtale fra den tiden, så det er til dels tale om innsyn i en del opplysninger som allerede foreligger for offentligheten. Med tanke på at det er svært lang tid siden rettsprosessen fant sted og at mange av opplysningene knyttet til innholdet i dommen allerede er gjort allment kjent, kan vi ikke se at det skal være noen grunn til å unnta dommen for innsyn.

Jeg må påpeke at prinsippet om offentlighet i rettspleien, herunder offentlige rettsavgjørelser, er et grunnleggende rettssikkerhetsprinsipp - nedfelt i domstolsloven § 124, jfr også Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 6 nr. 1 (Retten til en rettfærdig rettergang) og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 14 nr. 1. Unntak fra prinsippet om offentlighet i rettspleien kan bare gjøres dersom det foreligger tungtveiende grunner for det.

Hei

Jeg viser til din innsynsbegjæring i en dom mot Haavik.

Vi har ikke glemt begjæringen din, men det tar noe tid ettersom sjef PST må involveres i søk i gamle arkiver. Jeg kommer tilbake til deg når vi har et svar på begjæringen.

Mvh

anonymisere avgjørelsen.

Selv i de tilfeller der en avgjørelse er forbudt offentlig gjengitt, jfr domstolslovens § 130, er utgangspunktet således at media får innsyn.

I publiseringsfasen er media som kjent bundet av lovregler som setter rammer for publisering og identifisering, blant annet bestemmelsen om privatlivets fred. I tillegg er NRK bundet av de presseetiske retningslinjene som er nedfelt i Vær Varsom-plakaten.

Praksis fra blant annet Oslo tingrett og andre store tingretter over hele landet er at dommene vi etterspør i disse dager oversendes.

NRK mener at det dreier seg om en sak av allmenn interesse. 45 år er gått siden dommen falt, samtidig som mange detaljer fra dommen ble offentliggjort gjennom datidens presse.

På bakgrunn av ovenstående mener vi at det er utvilsomt at NRK har krav på innsyn i kjennelsen, og ber om innsyn følgende:

Oslo Byretts dom av 6. juni 1978, saksnummer 501-1978 mot Gunvor Galtung Haavik / hennes dødsbo.

Ber om raskt svar, og regner med svar innen rimelig tid, i praksis innen 1-3 virkedager.

Ta gjerne kontakt om dere har spørsmål.

Med vennlig hilsen Ingeborg Rygh Hjorthen, NRK

Men hva med denne?

📁 Sak:

Materiale av interesse for Riksarkivet? - Mappe med bl.a. personlige brev fra Gunvor Havik til sin forsvarer

📄 Vi

A

TI

E-

Ar

Det er 2 dokumenter i denne saken

📄 Dokumenter: 2

Tittel ↕	Doknr. ▼	Fra/til ↕	Dok.type ↕	Dokumentdato ↕	Journaldato
Spørsmål - Materiale av interesse for Riksarkivet? - Mappe med bl.a. personlige brev fra Gunvor Havik til sin forsvarer	1	Fra Advokatfirmaet Selmer DA. Til Arkivverket.	Inngående dokument	25.05.2016	26.05.2016

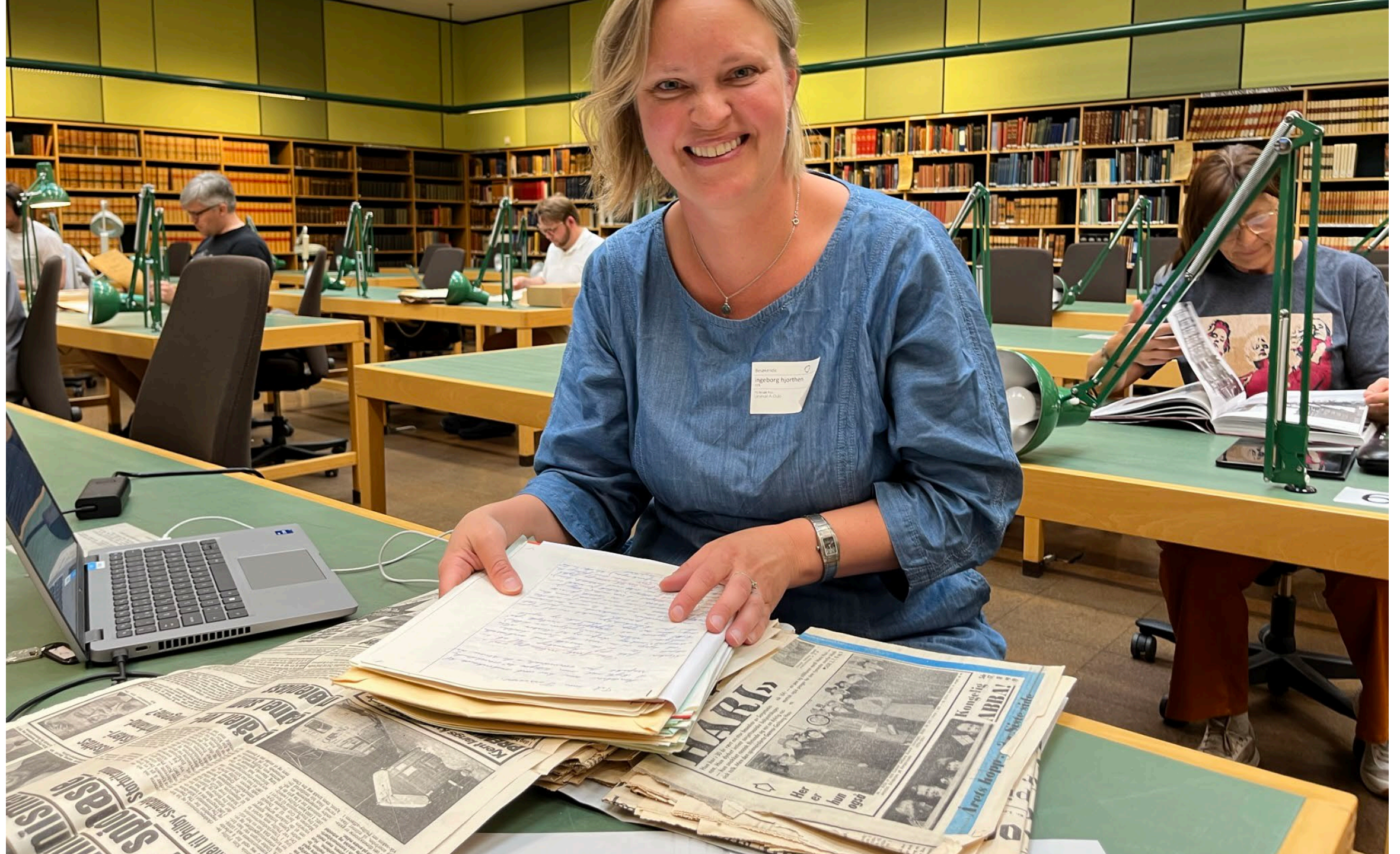

Jeg har som mål å belyse saken fra et bredere ståsted, og se på enkeltindividets behandling av myndighetsapparatet. Jeg mener behandlingen av en spionmistenkt person under den kalde krigen er av stor samfunnsmessig interesse, der en enkeltperson ble tiltalt og dømt for spionasje etter sin død

Medienes oppgave og plikt til å formidle informasjon om myndighetsaktiviteter og andre forhold av offentlig interesse korresponderer med en tilsvarende rett for publikum til å få slik informasjon. Mediene nyter under **EMK artikkel 10** et særlig vern som går lenger enn det vernet som er innrømmet enkeltindivider. Dette har sammenheng med medienes særlige rolle og funksjon i demokratiet som «offentlige vaktbikkjer».

Dessuten er allerede som nevnt over detaljer fra saken kjent gjennom omtale fra den tiden, så det er til dels tale om innsyn i en del opplysninger som allerede foreligger for offentligheten. Samtidig er det nå gått lang tid siden 1970-tallet.

Jeg minner om at media er bundet av lovregler i publiseringsfasen som setter rammer for publisering og identifisering, blant annet bestemmelsen om privatlivets fred. I tillegg er NRK bundet av de presseetiske retningslinjene som er nedfelt i Vær Varsom-plakaten.

Til min forsvarer.

Her vil jeg fortælle Dem en del af
mitt eget liv - helt fra min barndom, som
jeg desværre for en stor del forbinder med
angst - kanskje mest fordi vi barn var redd
Jeg vil få nære et lite barndoms minne
som står uhyggelig klart for meg den dag i dag.
Jeg var kanskje...

Utdrag fra Gunvors brev til sin forsvarer

OVS. J. nr. 2
03667 1978

AVGRADERT

Sikkerhetsinspektat

Avgr. 3.2.2015
Eksemplar nr. 1 av 2.

D O M:

Gunvor Galtung Haavik, født 07.10.1912 av norske foreldre,
død 05.08.1977. Hun var ugift og var uten forsørgelsesbyrde.
Ikke straffet og ikke botlagt. Var ansatt som kontorfunksjonær i
Det norske Utenriksdepartement fra okt.1946 til 1977.

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Statsadvokatene i Eidsiva-
ting den 18. januar 1978 er

Dødsboet til Gunvor Galtung Haavik

Som ovenfor nevnt kom Haavik som kontordame til Den norske Ambassade
i Moskva i oktober 1947. I begynnelsen av 1949 hadde Haavik en
den russiske
avtale med/sjåføren ved Den norske Ambassaden, som tilhørte
KGB
den russiske sikkerhetstjenesten, om for-
midling av brev mellom Haavik og Kozlov. Sjåføren formidlet noen

P S
POLITIET
Sikkerhetsdivisjonen

AVGRADERT
45

Aug. 3/2-2015
1/R BERG

RAPPORT

VEDRØRENDE

UNDERSØKELSE AV SKADEVIRKINGENE AV GUNVOR GALTUNG-HAAVIK
ULOVLIGE ETTERRETNINGSVIRKSOMHET FOR SOVJETUNIONEN.

Reg. beh.	
Fordelt	
Behandlet	
Koord.	
Arkivert	

Kopiert i 1 eksemplar
Fordelt i 1 eksemplar

AVGRADERT
13

HEMMELIG
AVGRADERT

HEMMELIG
AVGRADERT

30/5-78

Dokumentliste

HAUVIK, Gunvor Galtung, f. 07 10 12 i Oslo, fullmektig i særklasse i NR, bor i Bergen, NB, Berum - skiltet for skolelig etter-
etatsvirksomhet til fordel for Sovjet.

Dette til og fra Kriminalpolitistyrken

- av 11.5.77 fra POT til Kriminalpolitistyrken.
- av 11.5.77 fra POT til Kriminalpolitistyrken.
- av 11.5.77 fra POT til Kriminalpolitistyrken.
- av 11.5.77 fra politilævedingschef Berglie, Kriminalpolitistyrken.

24. august 1977

/77/35-EBt/SRM.

Åsker og Berum Skifterett
SAMVIRK

Arvid Gunvor Galtung HAAVIK, f. 07 10 12 - utlevering av
beleg fra straffesaken til dødsboet.
Vedlagt oversendes til Åsker og Berum Skifterett følgende
papirer og gjenstander som har vært beslaglagt i straffesaken
mot Gunvor Galtung HAAVIK:

- Beleg nr. 13.01.6
Diverse brev, notater og saldooppgaver.
- Beleg nr. 13.01.7
Hyttengkel
- Beleg nr. 13.05.4
1 stk. Guide Paris
- Beleg nr. 13.07.6
Diverse brev og attester
- Beleg nr. 13.12.3
1 stk. makulert bankbok - Bergens Privatbank
- Beleg nr. 13.12.6
1 stk. bankbok - Bergen Bank
- Beleg nr. 13.12.7
1 stk. bankbok - Andreassen Bank
- Beleg nr. 13.12.8
1 stk. bankbok - Bergens Privatbank
- 1 tillegg oversendes etter til bankboks nr. 113 i Andreassen
Bank, samt etter til arvids iallighet og postkasse i
Liljedalen 48.
- Oversendte gjenstander - gjenstander som

OVS.J.nr.
03655 1977

POLITIET

Overvåkingsentralen
Oslo, den 27. januar 1977
Ph Einar Brusletto og Jonas Sagli

Reg. beh.
Fordelt
Behandlet
Koord.
Arkivert

AVGRADERT

25 AUG. 2020

Rune Berg
Påripåelse

Torsdag den 27.1.77 ca. kl. 1755 ble Gunvor Galtung HAAVIK
plurpet i Seterveien-Bråtenstien som mistenkt for spionasje
til fordel for Sovjet, og innbrakt til Overvåkingsentralen for
avhør. Kfr. pågripelsesrapport av 27.1.77, dok. 10.

27.1.77 kl. 1930 avhørt på Overvåkings-
entralen.
HAAVIK, Gunvor Galtung, f. 07 10 12 i Oslo,
kontorfullmektig i særklasse i Utenriks-
departementet, Handelspolitisk avdeling,
tlf. 20 41 70, linje 176, bor i Jordv. 4B,
Berum, tlf. 24 23 47.

Personalia for øvrig i dok. 0.
Siktet ble gjort kjent med at hun var
mistenkt for ulovlig etterretningsvirksomhet
til fordel for Sovjet. Hun ble også foreholdt
at hun ikke var pliktig til å forklare seg
for politiet. Hun er villig til å forklare
seg, og forklarer:

Tilsetning

Siktet erklærer at hun siden 1949 har vært vervet agent for
det sovjetrusiske hemmelige politi, KGB. Arstallet for vervin-
getter at hun hadde begynt som kontordame ved Den norske
ambassade i Moskva.

Omstendigheter som førte til vervingen

Siktet var sykepleierske ved Hode sykehus fra november 1943
til juli 1945. Hun hadde lært seg russisk hos en russisk
emigrant ved navn Valerij CARRICK som var britisk statsborger.

Gunnor Haaik

AVGRADERT
13

Jakten på Ajax

Et liv i KGBs klør

Den ulykkelige spion

https://radio.nrk.no/podkast/hele_historien/sesong/spion-i-skjoert

Gitt bort

Når arkiv er klausulert

- ➔ Søk i Arkivportalen, finn riktig arkiv
- ➔ Bestille opplysninger gjennom [riktig skjema](#)
- ➔ Argumenter godt! Legg ved pressekort eller bekreftelse fra redaktør
- ➔ Last ned kvittering – sak opprettet
- ➔ Få saksbehandler, følg opp om det tar lang tid
- ➔ Husk at innsynssvar kan havne i Altinnboksen til mediet
- ➔ Ikke gi deg hvis de ikke finner svar med det samme
- ➔ Forklar hvorfor det er viktig!

Fra: Sosialavdelingen

NOTAT

1705/82 I AGu/TK

31.3.82

Til: Statsråden

ADOPSJONER FRA INDONESIA.

Fredag 19. mars 1982 ble det holdt møte hos statssekretæren vedrørende adopsjoner fra Indonesia. Følgende var tilstede:

Statssekretæren, departementsråden, samt

45:33

-04:08

Ukjent arving

2. Skjønnhetsdamens hemmelighet

I Harstad ble hun kalt "Frk Paris" og "Gale-Betzy". Men bak en mørk fasade fantes eventyr, skjønnhet, luksus. Og en historie som måtte holdes skjult.

51 min **A**

Betzy Dahl

Født 29.10.1922

Far:

Eugen Dahl

Født 27.7.1891

Mor:

Olaug Dahl (Født Eilertsen Lind)

Født 16.3.1896

Stefar:

Halvdan J Hansen

Født: 7. aug 1903

DAHL, BETZY

O. F. bl. a2. 3-41. 34000. Snorre A/S₄

			Födelselort	År	Klacks P
%s-5048	19	Danmark.	Gjækerhavns	i låst af Lageret puds.	
		✓ SPERRET			
48	19	Ligehuset, K. H. og Bognes			
		Fl. 6/9 71 til Landad Samagt 25			
		✓ Herkø 19/11 71			

Mediene og arkivverket

- Vi er opptatt av sikkerhet, kildevern og å beskytte opplysninger
- GDPR er vanskelig også for oss, men:
- Journalistunntaket, EMK §10
- Kan GDPR og dataminimering gå for langt?

Bekymring: Domssteder kaster arkivene sine –
påtalemyndighetene finner ikke igjen dommer.

= vi finner ikke tilbake til dommer, kan komme til å bli et stort
problem fremover.